

5. Aar har jeg uddraget en Udfigt over, hvorledes vi have staaet os i disse sidste Aar med Hensyn til Formuen, og Resultatet deraf er følgende. Vor Regnskabsbeholdning er i disse Aar forøget med 2,400,000 Rbd.; vor Statsgjæld er aftagen med 15,300,000 Rbd.; det er altsaa tilsammentaget 17,700,000 Rbd., men i det samme Aar have vi forbrugt af vor Formue et Beløb af 18,200,000 Rbd., og de Herrer ville altsaa se, at der viser sig en Tilbagegang af en halv Million. Endvidere have vi solgt af Statseiendomme for et Beløb af over 2 Millioner Rbd., som altsaa maa lægges til den halve Million for at vise vor Stilling, og vi ere altsaa gaaede $2\frac{1}{2}$ Million tilbage i Formuen, men mine Herrer, vi have ogsaa erhvervet Noget derfor, thi vi have i det samme Tid bygget Sernbaner til et Beløb af 8 til 9 Millioner. Selvfølgelig have disse Sernbaner hidtil ikke givet os og ville ikke i den nærmeste Tid kunne give os en Rente, som svarer til den, vi kunde faa af det, vi have tabt; men noget Bederlag vil der dog altid kunne findes. Sagen staaer altsaa saaledes, at vi maa sige, at vi egentlig ikke kunne regne herved at være gaaede frem eller tilbage i de sidste 5 Aar, og under disse Omstændigheder tror jeg, at de Herrer ville indrømme, at det ikke nu er Tiden til at foretage Reduktioner i Skatterne. Jeg vil ingenlunde forkafe den Tanke, at man gennem en forøget Indkomsskat kan komme til at foretage Nedsættelser enten i Tolden eller i andre Skatter, som muligvis kunne findes mere krynkende; men jeg siger kun, at Tiden dertil ikke for Dieblisset er der. Om nogle Aar, naar det bliver tydeligere, saavel hvad de offentlige Arbejder, vi ville udføre, som hvad andre vigtige Statsformaal maa udkræve, og naar vi faa vedtaget faste Regler med Hensyn til Indkomsskattens Dyrkning, vil Tidspunktet være til at tage dette Spørgsmaal for, men nu staa vi paa det Standpunkt, at vi maa bestræbe os for af disse Skatter at faa samme Beløb ud, som de nu give. Deraf følger imidlertid ikke, at vi ikke skulle foretage nogen Forandring deri; mangfoldige Forbedringer og Reguleringer kunne være til stor, ja til allerstørste Nytte for de Skattebærende, og de Arbejder,

vi ville foretage for at omordne og forbedre, ville ingenlunde være spildte, men kunne blive ligesaa nyttige, som Arbejder, hvorved Nedsættelser tilfigtes. Gaar jeg nu over til at betragte de Grundsaetninger, som bør gjøres gjældende ved en Revision af Toldloven, vil det være de ærede Herrer bekendt, at der herom hersker de allerforskjelligste Meninger, hvilke ogsaa ved forskjellige Leiligheder af og til ere komne frem under andre Sagers Behandling i dette Thing. Jeg skulde tage meget fejl, om det ikke navnlig er tre Hovedretninger, tre Hovedansættelser, om jeg saa maa sige, der ere fremkomne med Hensyn til en Revision af Toldloven. Det første af disse Duffer har mindre gjort sig gjældende her i Thinget, og jeg veed ikke, i hvilket Omfang det maa være gjældende i Landet, men Noget er der talskab, som ønske, at man gennem Tolden skulde stræbe at opbjaelpe den indenlandske Industri ved at give den forøget Beskyttelse imod Concurrence med Ublandet. Jeg tror ikke, at denne Anskuelse har synderlig mange Tilhængere her i Landet, men vi kunne ikke lufte Diet for, at der er andre store og høitvilligerede Lande, som f. Ex. Tydskland, Frankrig og de nordamerikanske Fristater, hvor man høit og lydeligt vedfjender sig denne Anskuelse og handler derafter. Jeg tror imidlertid, at vore Forhold her i Landet ere af en saa eiendommelig Art, at denne Anskuelse ikke let vil vinde mange Tilhængere, og den vil taltfald gaa stik imod hele den Retning, hvori vi have bevæget os i den sidste Menneskealder. — Det andet Hovedansættelse, som er fremkommet, gaar ud paa Antagelsen af, hvad jeg vil kalde det engelske System, som ved de berømt engelske Finantsmænds Bestræbelser er blevet indført med Hensyn til Told i England. Det medfører, at man kun lægger Told paa ganske enkelte Artikler, helst paa saadanne, som ikke produceres i selve Landet, og dersom der er en imellem, som ogsaa produceres i Landet, lægger man ved Siden deraf en Accise paa det indenlandske Produkt; man indskrænker den hele Beskatning til nogle faa Artikler og lader alt andet være toldfrit; men som Følge deraf maa Beskatningen af disse Artikler blive høit, da den